

Esi- ja perusopetuksen oppimisen tuen uudistukseen liittyvien vakanssien perustaminen 1.8.2025 alkaen

Sivistyslautakunta 23.04.2025 § 53
514/01.01.00/2025

Valmistelija: varhaiskasvatusjohtaja Nina Ali-Keskikylä, vt. opetuksen kehittämisspäälikkö Päivi Huhtanen, talousspäälikkö Esa Ilanti, etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Opetus- ja kulttuuriministeriön valmisteleman perusopetuslain muutoksen seurauksena oppimisen tuki uudistuu esi- ja perusopetuksessa. Uudistus perustuu pääministeri Orpon hallitusohjelmaan. Laki perusopetuslain muuttamisesta (1090/2024) on hyväksytty 30.12.2024 ja lainsäädännön muutos tulee pääosin voimaan 1.8.2025. Ensisijaisesti muutokset opetussuunnitelman perusteissa liittyvät oppimisen ja koulunkäynnin tukea käsittelevän luvun uudistamiseen kokonaan.

Laissa painotetaan oppimisen edellytyksiä tukevia opetusjärjestelyjä ja ryhmäkohtaisia tukimuotoja (20 b §). Lisäksi oppilaalla on oikeus saada oppilaskohtaisia tukitoimia viipymättä, jos 20 b §:n 2 momentissa tarkoitetut ryhmäkohtaiset tukimuodot ovat riittämättömiä. Oppilaskohtaisia tukitoimia annetaan yksilöllisiin tarpeisiin perustuen ja säännöllisesti (20 c §).

Varhaiskasvatus ja esiopetus

Esiopetussuunnitelman perusteiden mukaan oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt ovat keskeinen osa esiopetuksen toimintakulttuuria, ja antavat edellytykset kaikkien lasten osallisuuteen, oppimiseen ja esiopetukseen osallistumiseen. Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt suunnitellaan ja toteutetaan paikallisesti, ja ne kytkeytyvät suoraan sekä esiopetusryhmän että koko yhteisön tarpeisiin. Esiopetuksen inklusiivisen arvoperustan mukaisesti pedagogisten järjestelyjen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ensisijaisesti käyttää toimintatapoja, joissa lapsen tarvitsema tuki toteutuu osana vertaisryhmää. Rakenteellisilla järjestelyillä mahdollistetaan tarvittaessa pedagogisten järjestelyiden toteuttaminen ryhmässä. Rakenteellisia järjestelyjä ovat mm. ryhmän lapsimäärän pienentäminen sekä henkilöstön mitoittamiseen ja/tai rakenteeseen liittyvät ratkaisut, jotta esiopetukselle asetetut tavoitteet voidaan ryhmässä saavuttaa. Ryhmässä voi työskennellä esimerkiksi avustavaa, ryhmäkohtaista henkilöstöä.

Lapsella on oikeus saada lapsikohtaisia tukitoimia viipymättä, jos ryhmäkohtaiset tukimuodot ovat riittämättömiä. Lapsikohtaisia tukitoimia annetaan yksilölliseen tarpeeseen perustuen ja säännöllisesti. Lapsi voi saada useampia lapsikohtaisia tukitoimia tuen tarpeidensa mukaisesti. Lapsikohtaiset tukitoimet järjestetään tuen tarpeen arvioinnin ja tukea koskevan päätöksen perusteella lapsen etu huomioon ottaen ensisijaisesti lapsen omassa esiopetuksen toimipaikassa. Lapsikohtaiset tulkittamis- ja avustajapalvelut ja apuvälineet mahdollistavat lapsen osallistumisen esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaiseen opetukseen.

Raisiossa varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen käytössä on yhteensä 11 avustajaa ja 6 lastenhoitajaa. Tämä määrä ei riitä tuen toteuttamiseen lakiuudistuksen myötä. Tämän hetken tiedon mukaan esiopetukseen tulee 44 tukea saavaa lasta. Esiopetuksen ryhmiä tulee vähintään 17-18 (lapsia

ryhmässä 14 - 21). Jotta tuen uudistus voidaan toteuttaa lain mukaan, tarvitaan lisäksi kaksi varhaiskasvatuksen avustajaa ja kaksi varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa lisäresurssiksi ryhmiin.

Perusopetus

Perusopetuksen 1.8.2025. voimaan tulevan uudistuksen myötä tuen painotusta pyritään siirtämään oppimisen edellytyksiä tukeviin opetusjärjestelyihin sekä ryhmäkohtaisiin tukimuotoihin (Pol 20b§). Ryhmäkohtaisia tukimuotoja ovat yleinen tukiovetus, opetuskielen tukiovetus sekä erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä. Jos ryhmäkohtaiset tukimuodot eivät ole riittäviä, on oppilaalla oikeus oppilaskohtaisiin tukitoimiin, jotka ovat säännöllisiä ja perustuvat yksilöllisiin tuen tarpeisiin (PoL 20c§). Näihin sisältyvät osittain pienryhmässä tai tarvittaessa kokonaan erityisluokassa toteutettava opetus sekä oppilaskohtaiset tulkitsemis- ja avustajapalvelut.

1.8.2025 voimaan tulevan perusopetuslain 20b §:ssä määritellään opetuksen järjestäjän tehtäväksi varata lukuvuosittain vähintään 0,122 opetustuntia koulun oppilasta kohden viikossa ryhmäkohtaisiin tukimuotoihin. Ration perusopetuksen kouluissa lukuvuosisuunnitelmaan tulee täten varata opetustunteja ryhmäkohtaisiin tukimuotoihin vähintään seuraavasti:

Ryhmäkohtaisen tukimuodon resurssintarve Ration perusopetuksen kouluissa per viikko sekä resurssitarve ilmaistuna erityisopettajina tai erityisluokanopettajina:

Koulu	Oppilas-määrä	Ryhmäkohtainen resurssi (0,122)/vko	Erityisopettaja (opv 24h)	Erityisluokanopettaja (opv 22h)
Friisilä	298	36,4	1,5	1,7
Ihala	452	55,1	2,3	2,5
Kaanaa	197	24,0	1,0	1,1
Kerttula	252	30,7	1,3	1,4
Kuloinen	203	24,8	1,0	1,1
Tahvio	196	23,9	1,0	1,1
Vaisaari	788	96,1	4,0	4,4

Ryhmäkohtaisia tukimuotoja voivat tarjota joko erityisopettaja tai toinen opettaja esimerkiksi samanaikaisopettajana, kun taas oppilaskohtaisia tukitoimia voi tarjota vain erityisluokanopettaja. Ration perusopetuksen kouluissa on lukuvuonna 2025-26 seuraava erityisopetusresurssi yleisopetuksen puolella:

Koulu	Oppilasmäärä	Erityisopettaja (opv 24h)	Erityisluokanopettaja (opv 22h)
Friisilä	298	1	3
Ihala	452	2	
Kaanaa	197	1	
Kerttula	252	1	2
Kuloinen	203	1	
Tahvio	196	1	
Vaisaari	788	3	3

Tämän hetken resurssoinnilla ryhmäkohtaisiin tukimuotoihin varattava lain vaatima vähimmäisresurssi täyttyy lhalan koulua lukuun ottamatta muissa kouluissa. Ryhmäkohtaisia tukimuotojen lakiin määritelty resurssi on kuitenkin vähimmäismäärä eikä se ota huomioon esimerkiksi oppilasainesta tai ryhmäkokoja.

Osassa Raision perusopetuksen kouluista oppilaskohtaisten tukitoimien lain mukainen toteuttaminen vaati välttämättömiä lisäresurssointia. Oppilaalla on oikeus saada oppilaskohtaisia tukitoimia viipymättä, jos ryhmäkohtaiset tukimuodot ovat riittämättömiä (PoL 20c§), ja tätä tukea voi tarjota vain erityisluokanopettaja. Jotta uuden lain mukaista tukea voidaan toteuttaa, tulee jokaisessa perusopetuksen kouluissa olla käytettävissä erityisluokanopettajaresurssia.

Oppimisen tuen uudistuksen toteuttaminen lain hengen mukaisesti vaatii seuraavia lisäresurssointia Raision perusopetuksen kouluissa:

- Kuloinen: erityisluokanopettaja 3pv/vko
- Vaisaari: erityisluokanopettaja 2pv/vko + yksi koulunkäynninohjaaja
- Ihala: yksi erityisluokanopettaja
- Kaanaa ja Tahvio: yksi erityisluokanopettaja
- Friisilän ja Kerttulan osalta tarpeena on tuntiresurssin lisääminen 12vvh per koulu, yhteensä 24vvh

Yhteensä tarve on kolmelle erityisluokanopettajan vakanssille ja yhdelle koulunkäynninohjaajan vakanssille sekä 24 vuosiviikkotunnille.

Kuloisten, lhalan, Kaanan ja Tahvion kouluissa ei tällä hetkellä ole erityisluokanopettajaresurssia, mikä lain mukaisen tuen järjestämisen kannalta on välttämätöntä. Kuloisten erityisluokanopettajaresurssi on ajateltu jaettavan Vaisaaren koulun kanssa. Kuloisissa osa-aikaisella erityisluokanopettajalla pystytään vastaamaan koulun tuen tarpeeseen erityisesti oppilaskohtaisten tukitoimien osalta. Vaisaaren koulun ennaltaehkäisevän tuen resurssointia haastaa vaativan tuen suuri tarve, jolloin osa-aikainen erityisopettaja toisi mahdollisuuden vahvempaan ryhmäkohtaisiin tukimuotoihin panostamiseen. Lisäksi jaetun erityisluokanopettajaresurssin taustalla on ajatus nivelvaiheyhteistyön madaltamisesta ja toimivien rakenteiden luomisesta vuoden 2028 aloittavaa 5.-9. luokkien yhtenäiskoulua ajatellen. Vaisaareen resurssoitu yksi koulunkäynninohjaaja mahdollistaa tuen ennaltaehkäisevään työhön panostamisen ja erityisopettajaresurssin vapauttamisen tarkoituksenmukaiseen työhön. Tällä hetkellä Vaisaaren ohjaajaresurssointi riittää laskennallisesti vain koulussa toimivien erityisluokkien tarpeisiin (8 erityisluokka, 8 koulunkäynninohjaajaa).

Friisilän ja Kerttulan kouluissa erityisluokanopettajien ja erityisopettajien määrän lasketaan mahdollistavan uuden tuen toteuttamisen, mutta ryhmäkohtaisten tukimuotojen, kuten yleisen tukiopetuksen ja erityisesti opetuskielen tukiopetuksen, tarve on näissä kouluissa erittäin suuri. Tämän vuoksi Friisilän ja Kerttulan kouluille esitetään lisäresurssina tuen uudistuksen toteutukseen yhteensä 24 vuosiviikkotuntia, joka tulee huomioida loppuvuoden mahdollisessa lisätalousarviossa ja vuoden 2026 raamissa.

Kustannusvaikutukset

Arviodut vuosittaiset kustannukset sivukuluineen ovat 410 000 euroa, ja vuoden 2025 osalta kustannukset ovat noin 171 000 euroa.

Valtiovarainministeriön laskelmien mukaan viiden kuukauden rahoitus koko

Suomessa vuonna 2025 on 38 211 000 euroa, josta Raisen osuus lasten ja nuorten määrään suhteutettuna on noin 412 811 euroa valtionosuusrahoituksena. Mahdollinen lisämäärärahaesitys tehdään tarvittaessa syksyllä.

Esittelijä	Sivistysjohtaja Leena Laakso
Päätösehdotus	Sivistyslautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että se hyväksyy varhaiskasvatuksen lastenhoitajan 2 kpl, varhaiskasvatuksen avustajan 2 kpl, erityisluokanopettajan 3 kpl ja koulukäynninohjaajan 1 kpl vakanssien perustamiset 1.8.2025 alkaen.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti. Pöytäkirja tämän asian osalta tarkastettiin heti kokouksessa.